

CORTESIA DE ZAHA HADID ARCHITECTS / PHAIDON

Arquitectura

CULTURA ARQUITECTURA | 17/08/2024 [Leer en castellano](#)

10 edificis increïbles que no es van arribar a construir

Un atlas publicat per l'editorial Phaidon recull més de 300 projectes nonats d'arreu del món des de fa un segle

Antoni Ribas Tur

🕒 7 min

T'han regalat aquest article

BARCELONA Les raons per les quals un edifici pot ser que no passi de la fase de projecte són moltes: les més habituals acostumen a ser l'excés d'ambició dels arquitectes i la manca de finançament. I també hi intervenen els canvis polítics. L'editorial Phaidon recull més de 300 casos d'arreu del món en el llibre il·lustrat *Atlas of never built architecture* [Atlas de l'arquitectura mai construïda], de Greg Goldin i Sam Lubell. Aquests són deu dels projectes emblemàtics que recull, alguns dels quals tenen accent català.

Projecte del club alemany de tenis de Barcelona, de Carl Fieger CEDIDA PER LA FUNDACIÓ BAUHAUS DESSAU

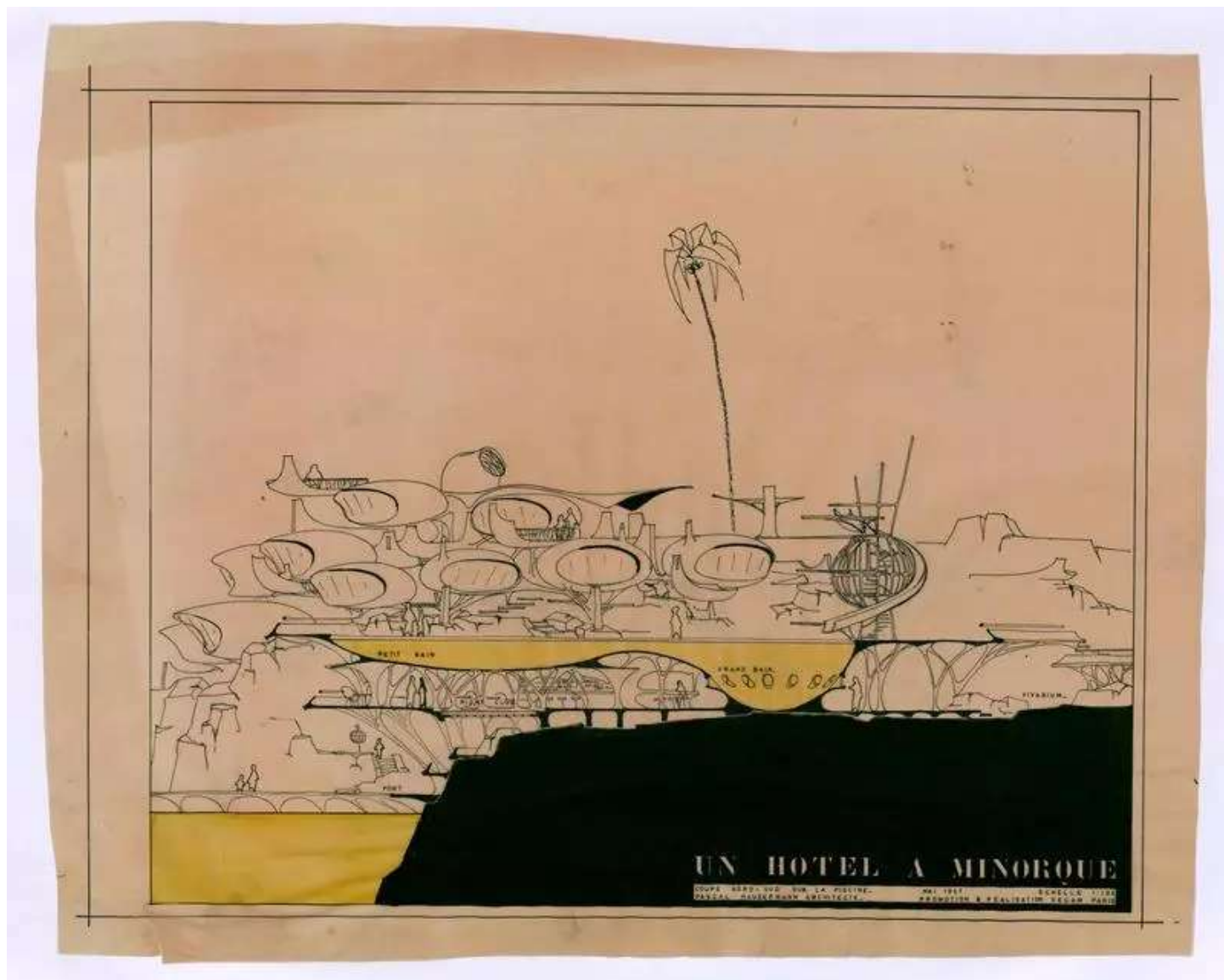
1.

Club alemany de tenis a Barcelona (1926)

El pavelló alemany T'han regalat aquest article

^ de Mies van der

club de tennis amb vistes al mar obra d'un arquitecte avui menys popular, Carl Fieger, però essencial en el desenvolupament de l'etapa inicial de la Bauhaus a Dessau. Del projecte Lubell i Goldin en destaquen la façana com una "potent superfície de formigó" modelada per la successió de finestres. El complex també incloïa un pavelló d'acer i vidre que era una adaptació de l'ala taller de la Bauhaus. Malauradament, aquest projecte i molts altres de Fieger van caure en l'oblit durant dècades.

Projecte d'un hotel a Menorca, de Pascal Häusermann CEDIDA PEL FRAC CENTRE-VAL DE LOIRE. DONACIÓ PASCAL HÄUSERMANN

T'han regalat aquest article

2.

Hotel a Menorca (1966)

L'arquitecte suís Pascal Häusermann volia aconseguir que els habitatges deixessin de ser "una cotilla i una presó", com diuen Goldin i Lubell, i que evolucionessin amb les vides dels seus habitants. Per això va experimentar amb les estructures cel·lulars, com és el cas d'una proposta d'hotel a Menorca, compost per diverses capes de cel·les sostingudes per unes potes gegantines d'acer. "Unes grans finestres ovalades orientades al mar reforçaven la impressió d'una colònia d'éssers vius que havia sortit arrossegada del mar", recorden els autors. Com en altres casos, el projecte va morir per la manca de finançament.

T'han regalat aquest article

3.

La Petite Cathédrale, a Cergy-Pontoise (1971)

Es tracta d'un complex residencial que, com es pot llegir en la web de l'arquitecte Ricard Bofill, va ser concebut com "un carrer cobert d'uns 300 metres de llargada i 70 metres d'altura, amb una amplada que varia entre els 20 i 60 metres". La distribució i el disseny evocuen una catedral gòtica i, al mateix temps, reflecteixen l'afany de Bofill i els seus col·laboradors d'aquell moment de demostrar com "la metodologia geomètrica es pot utilitzar de diferents maneres per produir objectes arquitectònics de rellevància i usos diversos". El complex incloïa habitatges, oficines, escoles, botigues, teatres i espais verds. Tanmateix, la idea no va convèncer l'alcalde de Cergy-Pontoise, al nord-oest de París. En canvi, un altre projecte emblemàtic de Bofill d'aquells anys, el Walden 7, a Sant Just Desvern, sí que es va construir. I el 1985 Bofill sí que se'n va sortir amb un altre projecte a Cergy-Pontoise: el Belvedere Saint Christophe, un semicercle neoclàssic d'habitatges per a 190 famílies.

T'han regalat aquest article

Hotel Xanadú SPECIAL COLLECTIONS AND ARCHIVES / UNIVERSITAT DE NEVADA, LAS VEGAS / PHAIDON

4.

Hotel Xanadú a Las Vegas (1975)

Las Vegas és un terreny adobat perquè s'hi construeixin els edificis més extravagants. T'han regalat aquest article

^ iturista i

Hotel & Casino. Els promotors del Xanadú van rebre els permisos, però les disputes econòmiques i la relació amb les administracions van empantanegar el projecte, que va fracassar. També van fracassar intents posteriors per revifar-lo. Anys després, el solar on hi havia d'haver el Xanadú el va ocupar l'hotel Excalibur, amb 4.032 habitacions. Per als nostàlgics, Betvictor ha llançat una web on es poden trobar recreacions d'aquests i altres projectes d'hotels i casinos de Las Vegas que van quedar al calaix.

T'han regalat aquest article

MGF Center CEDIDA PER L'EST

T'han regalat aquest article

5.

MGF Center (1982)

L'altura a vegades massa ambiciosa dels edificis és un tret comú de molts projectes que van quedar al calaix, com aquesta torre de 35 pisos que la companyia petrolera texana MGF Oil va encarregar a l'estudi d'I.M. Pei en un moment en què tenia uns guanys astronòmics gràcies als elevats preus del petroli. El disseny de la torre, dirigit pel director de disseny de l'estudi, Harold Fredenburgh, es caracteritza per una base quadrada, habitual en l'arquitectura postmoderna de l'època, i un obelisc partit en dos per la caixa dels ascensors més alta. El projecte va quedar estroncat perquè els preus del petroli van caure en picat i l'empresa va ser una de les petrolieres que va fer fallida.

T'han regalat aquest article

Ampliació del Museu Victoria & Albert de Londres MILLER HARE / CORTESIA DE L'STUDIO DANIEL LIBESKIND / PHAIDON

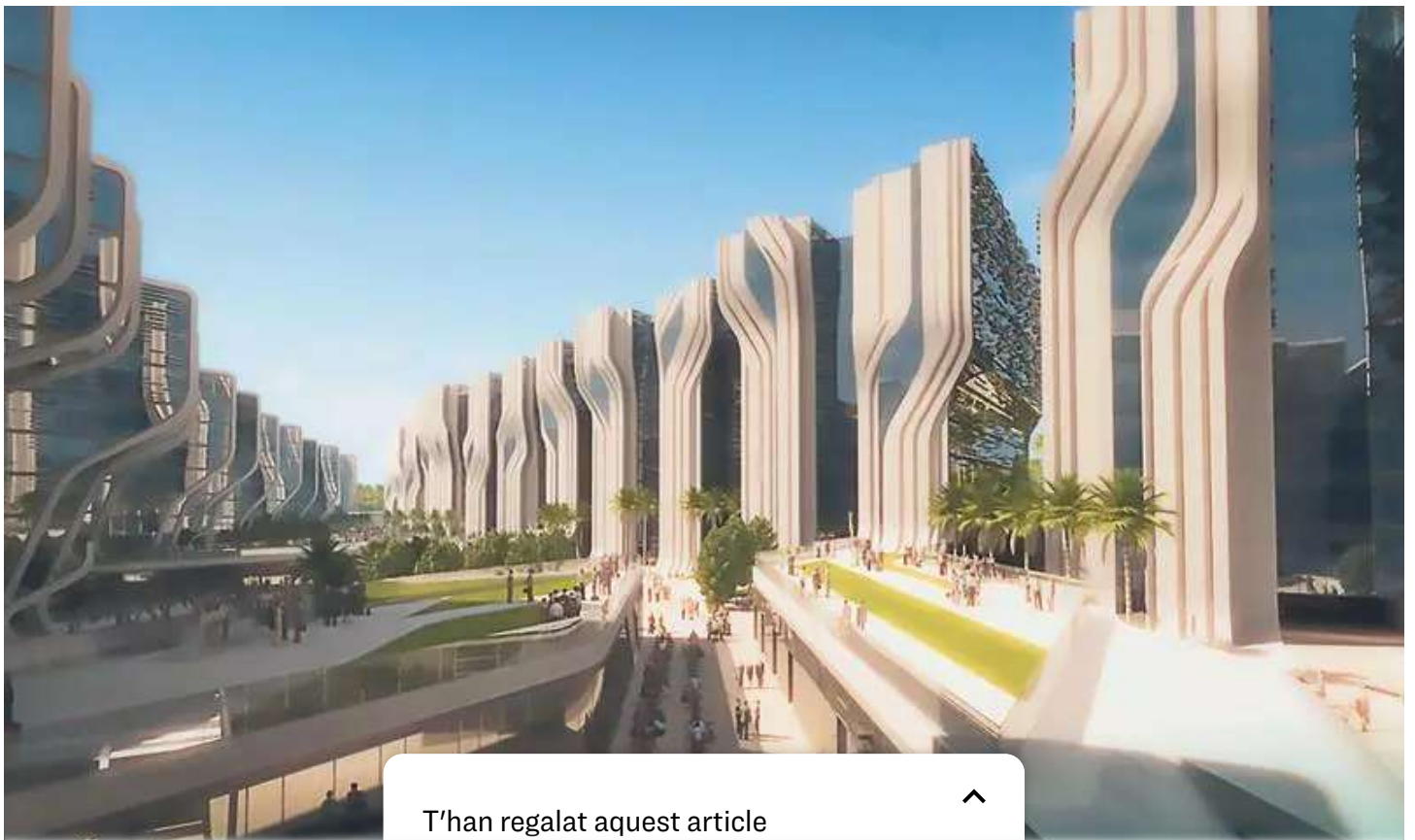
6.

Ampliació del m

T'han regalat aquest article

^ 1996)

L'obra per la qual l'arquitecte nord-americà d'origen polonès Daniel Libeskind és més conegut és el Museu Jueu de Berlín. Aquesta obra, i altres com el Monument Nacional a l'Holocaust d'Ottawa, posen de manifest com Libeskind ha sigut prou valent per donar forma als fets més terribles del segle XX. Però al mateix temps els seus detractors poden trobar els seus edificis agressius o excessius. El seu projecte d'ampliació del museu Victoria & Albert va ser un d'aquests casos desafortunats: tot i guanyar el concurs convocat pel mateix museu el 1996, l'interès pel projecte, en què crida l'atenció una espiral cantelluda entre edificis històrics, va anar en declivi fins a quedar descartat. Algunes crítiques van ser cruels: *The Guardian* en va publicar una on descrivien el projecte com "el Guggenheim de Bilbao posat cap per avall i colpejat salvatgement amb un martell". Al final el museu el va ampliar l'arquitecta Amanda Levete, que va descriure la proposta de Libeskind com "el final de l'arquitectura com a icona".

T'han regalat aquest article

7.

Torres de Pedra al Caire (2009)

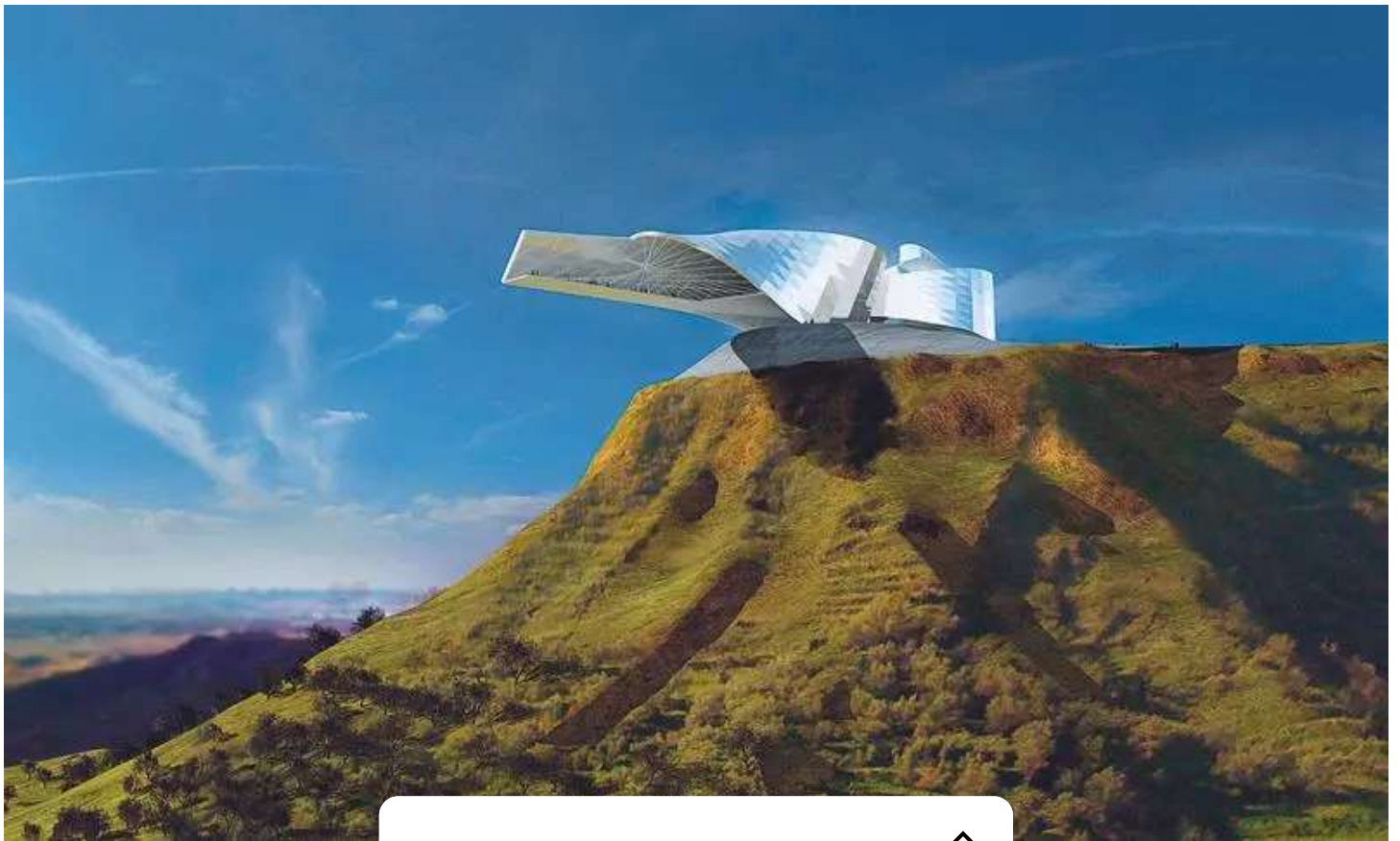
La raó per la qual aquest gran projecte de Zaha Hadid va quedar al calaix va ser un canvi en la direcció creativa del promotor, el Rooya Group, que va preferir la inspiració mediterrània en comptes dels seus edificis sinuosos i al mateix temps monumentals. Es tractava d'un encàrrec d'unes dimensions enormes: 18 edificis, la meitat orientats a nord i els altres a sud, en una superfície de 17 hectàrees. Els usos incloïen un hotel de cinc estrelles, 1.430 habitatges i 30 milions de metres quadrats d'oficines. La part superior de les torres de la part sud estava corbada com si fos el cap d'una serp per crear un voladís, mentre que les de la part nord semblaven les branques enfiladisses d'un arbre. Les superfícies de formigó haurien tingut relleus evocadors dels antics jeroglífics. El llibre inclou un altre projecte nonat de Hadid, l'Òpera de Dubai, com va també ho va ser, a Barcelona, la Torre Espiral a la zona del Fòrum, de la qual es va arribar a posar la primera pedra.

'TORRES DE PEDRA'

T'han regalat aquest article

6:28

Museu d'Art de Strongoli. is

T'han regalat aquest article

8.

Museu d'Art de Strongoli (2009)

Per a Sam Lubell i Greg Goldin, el projecte del Museu d'Art Strongoli, un poble de 6.500 habitants del sud d'Itàlia, és fruit de l'impacte que el Guggenheim de Bilbao va tenir en el món dels museus, en la mesura que va fer que els arquitectes comencessin a pensar en el contenidor al mateix nivell que en el contingut. O fins i tot van pensar més en les formes de l'edifici que en la funció, com sembla que els va passar en aquest cas als arquitectes de l'estudi austríac Coop Himmelb(l)au, amb aquesta cinta metàl·lica aparentment caragolada pel vent al cim del turó de Motta Grande, 1.500 metres per damunt el poble. L'encàrrec el va fer la galerista milanesa Carla Delia Piscitelli, però el projecte no va passar de l'encàrrec.

T'han regalat aquest article

El projecte Peruri 88. CORTE

T'han regalat aquest article

9.

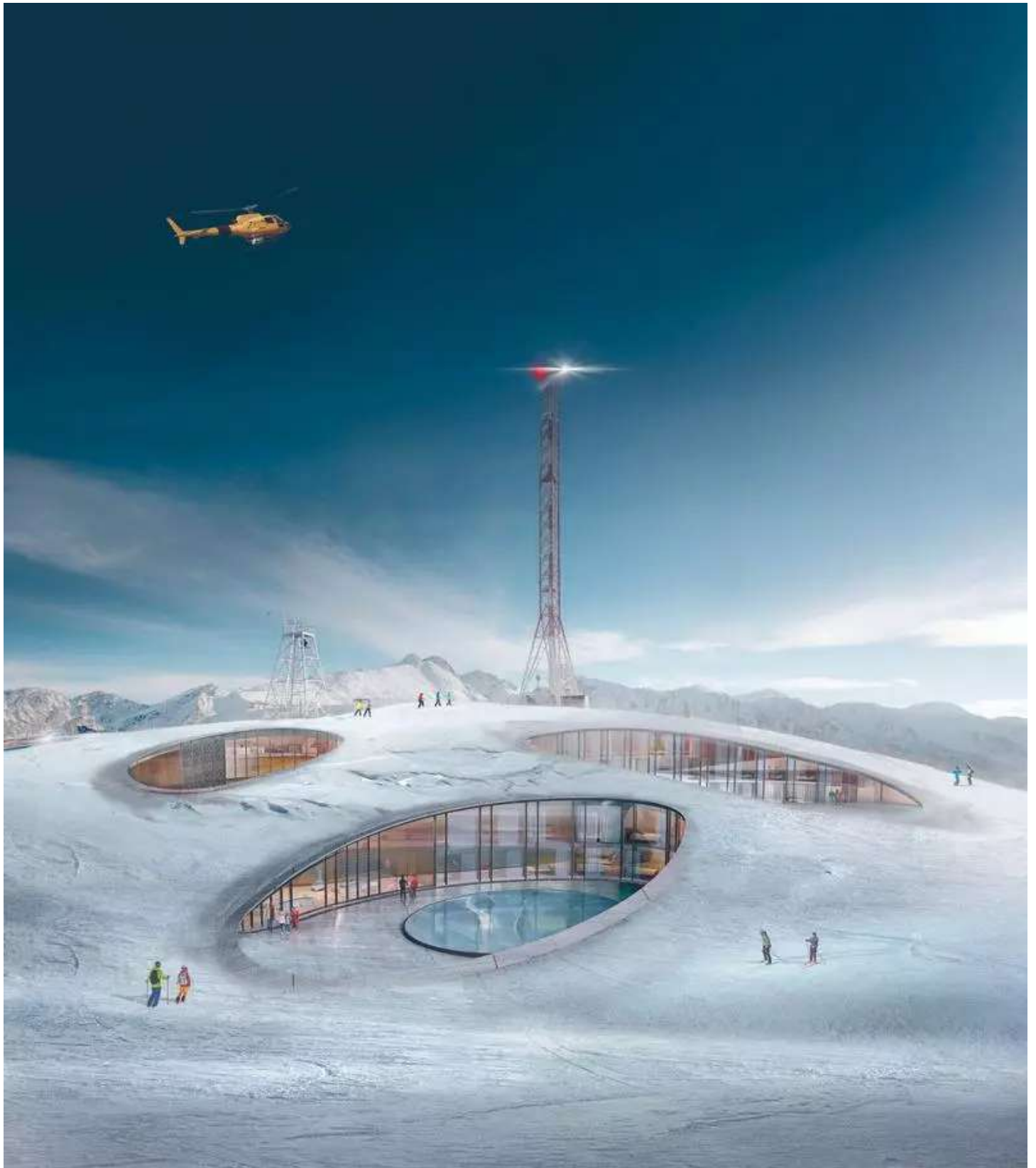
Gratacel Peruri 88 a Jakarta (2012)

El gratacel d'usos mixtos Peruri, a Jakarta (Indonèsia), una autèntica ciutat vertical, és un dels edificis nonats més impactants: els arquitectes de l'estudi neerlandès MVRDV van fer contrastar una esvelta torre d'uns 400 metres d'altura amb una desena de peces més a la base, col·locades com si estiguessin apilades atzarosament, a vegades amb uns jocs d'equilibris desafiants. L'edifici, el nom del qual fa referència a la promotora, la companyia monetària d'Indonèsia, havia de ser una de les grans fites de Jakarta i un dels edificis més alts del sud-est asiàtic. Els arquitectes van definir Peruri 88 com "una nova miniciutat verda, més densa i social", i un "monument al desenvolupament de Jakarta com una icona moderna sorgida literalment del mateix teixit de la ciutat", i el van justificar perquè hauria contribuït a densificar la zona i li hauria aportat més verd. Pel que fa als usos, Peruri 88 havia d'acollir botigues, oficines, habitatges, un hotel de luxe, un aparcament de quatre pisos, una capella per celebrar-hi casaments, una mesquita, cinemes, un amfiteatre a l'aire lliure i un restaurant panoràmic a la planta 88. Malgrat tot, els autors d'*Atlas of never built architecture* recorden que els crítics el van qualificar de "banal". Finalment, no va tirar endavant. Una de les raons seria que l'alçada de la torre principal hauria obstaculitzat el trànsit dels helicòpters d'una comissaria pròxima.

T'han regalat aquest article

Proposta per al Centre d'Alt Rendiment al Port d'Envalira. CORTESIA DE MIAS ARCHITECTS / PHAIDON

T'han regalat aquest article

Centre d'Alt Rendiment al Port d'Envalira (2015)

Tot i guanyar un concurs el 2015, el projecte de l'arquitecte Josep Miàs d'un nou centre d'alt rendiment al Port d'Envalira va quedar al calaix, i fa dos anys van començar les obres d'un altre equipament, totalment diferent. El projecte de Miàs es basava en concebre el centre com un reguitzell d'edificis enterrats que es fusionaven amb el paisatge, com si fossin un turó artificial. L'edifici preexistent de Sud Ràdio servia d'entrada principal i acollia un centre esportiu, mentre que els nous estaven dedicats a l'hotel d'esportistes, un aparcament subterrani, l'àrea de serveis, un spa i un centre aquàtic.

T'han regalat aquest article

